

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister van VWS

Deadline: z.s.m./vóór
het zomerreces

**Directie Internationale
Zaken**
Team A

Ontworpen door

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum Document

14-06-2022

Kenmerk

3382823-1030986-IZ

Dijlagen

- Kabinetsreactie AIV-advies
- AIV-advies

nota

(ter beslissing)

Kabinetsreactie AIV-advies Nederlandse mondiale
gezondheidsstrategie

1 Aanleiding voor deze nota

- Aankondiging van een Nederlandse mondiale gezondheidsstrategie in het regeerakkoord.
- De toezegging van minister BHOS tijdens het commissiedebat wereldwijde aanpak COVID-19 op 10 maart 2022, om de mondiale gezondheidsstrategie in het 3e kwartaal van het jaar af te ronden in samenwerking met het ministerie van VWS.
- Publicatie rapport 'Fundament voor een Nederlandse mondiale gezondheidsstrategie' (AIV-advies 121) door de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) op 20 April 2022.
- Noodzaak om Kabinetsreactie op het AIV-advies aan de Tweede Kamer te sturen.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

- Graag uw akkoord met bijgevoegde kabinetsreactie op het AIV-advies aan de Tweede Kamer.

Achtergrond AIV-advies

In december 2020 is door Kamerlid Kuik een motie over een Nederlandse Global Health Strategie ingediend¹, waarin de regering wordt verzocht om een studie op te stellen naar de meerwaarde en mogelijkheden van een dergelijke strategie. In februari 2021 heeft de Tweede Kamer besloten om de AIV om advies te vragen over de kaders voor een Nederlandse mondiale gezondheidsstrategie. De AIV heeft op 20 april 2022 haar adviesrapport «Fundament voor een Nederlandse mondiale gezondheidsstrategie» aan de Tweede Kamer aangeboden.

¹ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z23498&did=2020D49542>

Inhoud AIV-advies

Het AIV geeft zeven aanbevelingen voor een Nederlandse mondiale gezondheidsstrategie:

Directie Internationale Zaken

Team A

Kenmerk

1500026-188325-IZ

1. *Specificeer het doel van de Nederlandse mondiale gezondheidsstrategie binnen bestaande internationale kaders*
De Nederlandse mondiale gezondheidsstrategie moet bijdragen aan het verwezenlijken van mondiale gezondheid en invulling geven aan het recht op gezondheid. Specifiek benoemt de AIV hiervoor de *Sustainable Development Goals* (SDGs) en de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens.
2. *Waarborg inbedding in internationaal verband en een lange termijn focus*
De AIV benadrukt dat de Nederlandse mondiale gezondheidsstrategie moet aansluiten bij bestaande internationale instituties en kaders, en hiermee deze te versterken. Het advies van de AIV is om de Nederlandse bijdrage aan de WHO en de EU op het gebied van gezondheid, inhoudelijk, dan wel, via diplomatieke activiteiten, te intensiveren.
3. *Kies voor strategische prioriteiten*
De intensievere internationale samenwerking, zoals aanbevolen in punt 2, kan worden gericht op Nederlandse strategische prioriteiten. De AIV beveelt hierbij aan om deze prioriteiten aan te laten sluiten op de prioriteiten van de WHO.
4. *Formuleer leidende beginselen voor een mondiale gezondheidsstrategie*
De AIV adviseert om in de mondiale gezondheidsstrategie de beginselen (1) *One Health*, (2) *Health in All Policies*, (3) *Do no harm* en (4) context-specifiek op te nemen. Hiermee gaat de mondiale gezondheidsstrategie volgens de AIV uit van een *rights based* benadering.
5. *Breng het eigen huis op orde*
De AIV adviseert dat Nederland qua intersectorale beleidscoherentie, eerst het eigen huis op orde te brengen, voordat Nederland een nuttige bijdrage aan de mondiale gezondheid kan leveren. Hierbij stelt de AIV dat het ministerie van VWS mandaat moet krijgen om eindregie te voeren over de gezondheidsinhoudelijke aspecten. Het ministerie van BZ moet volgens de AIV regie hebben over de diplomatieke aspecten en de gezamenlijk politieke en institutionele slagkracht. Verder zouden volgens de AIV ten minste de ministeries van DEF, EZK, I&W, LNV, en OCW betrokken moeten worden bij de strategie. Als laatste beveelt de AIV aan om een gezamenlijke jaarlijkse voortgangsrapportage op te stellen met VWS als penvoerder.
6. *Geef vorm aan voor multisectorale samenwerking*
Op dit moment ontbreekt er een samenhangend kader op nationaal niveau, waar relevante actoren hun bijdragen kunnen geven en om deze te integreren in een mondiale gezondheidsstrategie. De AIV benoemt dat door middel van samenwerking tussen alle actoren van de *Dutch Diamond*² alle kennis en kunde kan worden benut.

² De *Dutch Diamond* bestaat uit de overheid, bedrijven, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en financiers.

De AIV beveelt aan om hiervoor een platform op te richten.

Directie Internationale Zaken
Team A

Kenmerk
1500026-188325-IZ

7. *Zet in op betaalbaarheid en toegankelijkheid van gezondheidszorg*

Als laatste aanbeveling adviseert de AIV om de regulering van essentiële geneesmiddelen, vaccins en medische hulpmiddelen te wijzigen, zodat de betaalbaarheid en toegankelijkheid van deze producten wordt vergroot. Hierbij wijst de AIV op de noodzaak van missie-gedreven innovatiebeleid, met niet alleen focus op de markt voor welvarende staten, maar ook op de behoeften die er zijn in het Mondiale Zuiden. Verder geeft de AIV aan dat digitalisering (*tele-health*) een rol kan spelen in het vergroten van de betaalbaarheid en toegankelijkheid van gezondheidszorg.

Kabinetsreactie AIV-advies

In de kabinetsreactie (zie bijgevoegde brief) wordt op hoofdlijnen ingegaan op de aanbevelingen en aandachtspunten van de AIV en wordt uiteengezet hoe het kabinet op basis hiervan kan komen tot een mondiale gezondheidsstrategie.

Het kabinet onderschrijft in algemene zin de aanbevelingen van de AIV en deelt de analyse dat Nederland meer strategisch en coherent beleid dient te voeren, om effectiever bij te dragen aan internationale gezondheidsdoelstellingen en het tegengaan van grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken zal samen met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport op basis van de aanbevelingen van de AIV een kabinetsbrede Nederlandse mondiale gezondheidsstrategie opstellen. Dit wordt gedaan in nauwe samenwerking met andere departementen, het maatschappelijk middenveld, het Nederlandse bedrijfsleven, kennisinstellingen en internationale partners.

In het licht van de recent aangekondigde EU Global Health Strategy³ is er ook nauw contact met de Europese Commissie om synergie tussen nationale en Europese inspanningen te bevorderen.

3 Samenvatting en conclusies

- Mede op basis van het AIV-advies wordt een kabinetsbrede mondiale gezondheidsstrategie opgesteld. Hiertoe is in maart 2022 reeds een kerngroep opgesteld onder leiding van directeuren BZ/DSO (Directie Sociale Ontwikkeling) en VWS/IZ (Internationale Zaken). Het streven is om deze strategie in oktober 2022 aan de Kamer te doen toekomen.
- De planning hiervoor is als volgt:
 - Eerste ruwe versie voor lezing MVWS en MBHOS begin juli
 - Verfijnde versie voor lezing MVWS en MBHOS eind september
 - Finale versie naar de Tweede Kamer in oktober.

Gezien het korte tijdsframe waarbinnen de strategie wordt opgesteld, is nadere uitwerking in later stadium noodzakelijk, ten einde de strategie meer te laten zijn dan simpelweg een voortzetting van de bestaande inzet.

Om te komen tot een daadwerkelijk interdepartementale, multisectorale en

³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_22_3128

toekomstgerichte strategie, is een uitgebreid proces nodig met brede consultaties, zowel op nationaal als internationaal niveau.

Directie Internationale Zaken
Team A

Kenmerk
1500026-188325-IZ

4 Draagvlak politiek

De Nederlandse mondiale gezondheidsstrategie wordt breed politiek gedragen. De motie van het Kamerlid Kuik waarin de regering is verzocht om een studie op te stellen naar de meerwaarde en mogelijkheden van een Nederlandse mondiale gezondheidsstrategie werd in december 2021 met een ruime meerderheid van de Tweede Kamer aangenomen.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

MBHOS heeft toegezegd om het maatschappelijk middenveld en het Nederlandse bedrijfsleven te betrekken bij het ontwikkelen van de mondiale gezondheidsstrategie. Hiertoe worden diverse soorten consultaties gehouden.

6 Financiële en personele gevolgen

N.v.t.

7 Juridische aspecten en haalbaarheid

De juridische afdelingen van BZ (DJZ) en VWS (WJZ) zijn betrokken bij het bepalen van de Nederlandse inzet.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De Nederlandse mondiale gezondheidsstrategie zal zowel binnen VWS als met andere departementen, het maatschappelijk middenveld, het Nederlandse bedrijfsleven, kennisinstellingen en internationale partners worden afgestemd.

9 Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

10. Toezeggingen

N.v.t.

11. Fraudetoets

N.v.t.

5.1.2e

5.1.2e